

SAKSBEHANDLER
Petter R. Koren

VÅR REF.
12/00768-2

ARK. Forvaltningsarkivet
008.0

DERES REF.

INNVAGSTELEFON

DERES DATO

VÅR DATO
25.06.2012

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Høringsforslag - Ny helhetlig verdensarvpolitikk

RA ser positivt på at MD søker å konkretisere utviklingstrender for å kunne følge opp verdensarven på en målrettet og koordinert måte og samtidig kunne synliggjøre ansvaret, utfordringer og strategier eller tiltak som skal til for å nå målene. Vi mener at dokumentet legger opp til et nøkternt og fornuftig nivå som bør la seg gjennomføre.

Det vi anser å være kjernen i den praktiske gjennomføringen, er opprettelsen av verdensarvsentre, bedre statlig koordinering sammen med etablering av verdensarvråd og en koordinatorstilling for hvert sted. I tillegg er det viktig at alle verdensarvsteder får utarbeidet eller oppdatert operasjonelle og bredt anlagte forvaltningsplaner.

For at dette opplegget skal lykkes, er det viktig at alle involverte parter har en felles forståelse og enighet om den helhetlige politikken. Gjennomføringen krever positiv oppfølging fra alle involverte parter. For å få til dette, blir det viktig å utrede hvilke betingelser som må være oppfylt. Det er vanskelig å se at oppfølgingen kan gjennomføres uten økte ressurser selv om det bare er under Internasjonalt samarbeid at det i dokumentet foreslås økte ressurser på MDs budsjett.

Vi går ut fra at direktoratene vil få viktige og økte oppgaver når politikken skal implementeres. Dokumentet ser imidlertid ikke på de økonomiske og administrative konsekvensene av politikken, så vi forutsetter at dette blir tatt opp på et senere tidspunkt.

Organisering.

I avsnitt 4.2 tilrås det at det for hvert verdensarvsted opprettes et verdensarvråd, og at det opprettes en stilling som verdensarvkoordinator. RA vil fremheve viktigheten av at et verdensarvråd får en solid politisk og administrativ forankring for at arbeidet i rådet skal få nødvendig tyngde og gjennomslagskraft. Det er uklart i dokumentet hvor koordinatorfunksjonen er tenkt plassert. Vi vil foreslå at det vurderes at denne stillingen rapporterer direkte til verdensarvrådet og følger opp vedtak i rådet sammen med å utarbeide og iverksette forvaltningsplanen.

I avsnitt 4.2 synes vi ikke at ansvarsdelingen mellom de ulike nivåene og aktørene er

tilstrekkelig avklart. Dokumentet burde være tydeligere med å trekke opp ansvarsdelingen for å følge opp det som nevnes på s.21: "Tydelige roller, klare ansvarsforhold, riktig myndighetsfordeling og gode samarbeidsrutiner er viktige."

Verdensarvsentre.

Forslaget om å opprette verdensarvsentre tror vi kan bli et betydelig løft for arbeidet ved de enkelte stedene. Vi tror det vil kunne ha stor betydning i arbeidet med formidling, informasjon og forvaltningen. Det vil også kunne bli en viktig plattform i arbeidet med verdiskaping og kunnskapsopphugging.

En av anbefalingene er: "det blir etablert en autorisasjonsordning". Da dette ikke blir nærmere beskrevet i dokumentet, er det uklart hvordan dette skal gjøres og hva det gjelder.

Formidling.

I avsnitt 4.7 vektlegges mulig rolle for SNO sammen med museene og nasjonalparksentre og andre aktører i arbeidet med formidling. Den foreslåtte koordinatoren og verdensarvsenteret er ikke nevnt i avsnittet om formidling selv om dette er en viktig oppgave i avsnitt 4.6. Dette kan bidra til at dokumentet kan skape usikkerhet rundt roller og ansvar for formidling.

Det foreslåtte nettstedet til MD vil kunne inneholde viktige ressurser for de som arbeider med verdensarven. Dokumentet bør også understreke at hvert enkelt sted også tar i bruk nettsteder og andre digitale virkemidler i bredt anlagt formidling.

Det bør også understrekes at det er viktig å formidle ny kunnskap om verdensarvstedene som genereres over tid. Se merknadene til avsnitt 4.6 og 4.8.

Kunnskap og utdanning.

I avsnitt 4.8 og 4.09 vektlegges utdanning i tradisjonshåndverk. Dette er et stadig pågående og omfattende arbeid som ikke kan løses som en del av verdensarvpolitikken. Dokumentet bør fremheve at verdensarvsteder kan være en viktig læringsarena for tradisjonshåndverk. Tradisjonshåndverk kan bare opprettholdes så lenge det er etterspørsel. Det er derfor viktig at steder som Røros og Bryggen kan videreføre et høyt og langsiktig nivå på restaureringsarbeidene uten at de kommer til å lide ved økt konkurranse om ressursene når den helhetlige politikken skal implementeres.

Internasjonalt samarbeid.

RA støtter viktigheten av deltakelse internasjonalt som nevnt i dokumentet. Spesielt vil vi understreke betydningen at samarbeid stedene imellom kan ha på flere områder som dekkes av dokumentet. Slikt samarbeid vil kunne være faglig utviklende og inspirerende i det videre arbeidet på hvert enkelt sted.

Bakgrunn.

Til diskusjonen på side 11 om forholdet mellom kulturarv og naturarv vil vi bemerke at IUCN og ICOMOS har hatt forskjellig innfallsvinkel når de har gitt Verdensarvkomiteen anbefalinger om innskriving av steder på listen. IUCN har basert vurderingene på sine omfattende registre over

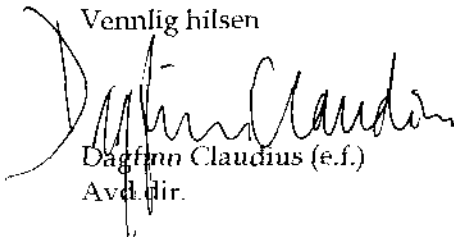
naturområder, og har i nesten alle tilfelle de siste årene bare anbefalt innskriving av *unike* steder til tross for at konvensjonsteksten sier *fremragende*. Dette har gitt høy kvalitet på naturområdene, men det har samtidig ekskludert steder som åpenbart kunne fortjent en plass på listen.

ICOMOS må forholde seg til et stort mangfold av kulturuttrykk, noe som gjør det nærmest umulig å foreta en objektiv sammenligning av steder fra alle verdenshjørner. ICOMOS' anbefalinger er derfor mer nyanserte og upresise. Det er vanskeligere å avvise nominasjoner hvis man ikke har kulturell dybdekunnskap. Det kan ha ført til at en del innskrivninger har sluppet for lett gjennom nåløyet.

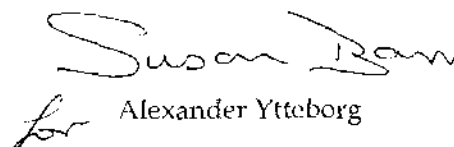
Til slutt vil foreslå at det foretas en *språklig oppstramning* av dokumentet. Bl.a. heter det ICOMOS og ikke «Icomos».

Vi håper våre merknader kan være nyttige i den videre bearbeidingen av dokumentet.

Vennlig hilsen

Dagfinn Claudius (e.f.)
Avd. dir.

for Alexander Ytteborg